

Richtsnoeren voor de omgang met markt- en tegenpartijrisico's in de standaardformule

Inleiding

- 1.1. In overeenstemming met artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot vaststelling van een Europese toezichthoudende autoriteit (hierna "de Eiopa-verordening" genoemd)¹ vaardigt Eiopa richtsnoeren uit voor de omgang met markt- en tegenpartijrisico's in de standaardformule.
- 1.2. Deze richtsnoeren hebben betrekking op de artikelen 104 en 105 van Richtlijn 2009/138/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van de werkzaamheden van het verzekerings- en herverzekeringsbedrijf (hierna "Solvabiliteit II")² en op de artikelen 164 tot en met 202 van de uitvoeringsmaatregelen³.
- 1.3. Deze richtsnoeren zijn gericht tot de toezichthoudende autoriteiten in het kader van Solvabiliteit II.
- 1.4. Deze richtsnoeren hebben tot doel de convergentie van praktijken in de lidstaten te vergemakkelijken en ondernemingen ondersteuning te bieden bij het toepassen van de modules markt- en tegenpartijrisico van de standaardformule.
- 1.5. Ten behoeve van deze richtsnoeren is de volgende definitie ontwikkeld:
 - 'korte positie in aandelen' betekent een shortpositie met betrekking tot aandelen als gevolg van een baissetransactie in de zin van artikel 2, lid 1, onder b), van Verordening (EU) 236/2012.
- 1.6. Indien begrippen niet in deze richtsnoeren worden gedefinieerd, hebben zij de betekenis zoals vastgelegd in de rechtshandelingen waarnaar in de inleiding wordt verwezen
- 1.7. Deze richtsnoeren zijn van toepassing vanaf 1 april 2015.

Richtsnoer 1 – Werknemersverzekeringen

- 1.8. Wanneer verplichtingen uit hoofde van werknemersverzekeringen worden opgenomen in overeenstemming met hoofdstuk II van de uitvoeringsmaatregelen, houden ondernemingen daar rekening mee bij de berekening van de kapitaalvereisten voor de modules tegenpartij- en marktrisico. Te dien einde houden ondernemingen rekening met de aard van de uitkeringen en indien relevant, de aard van alle contractuele regelingen met een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening als omschreven in Richtlijn 2003/41/EG of een andere verzekerings- of herverzekeringsonderneming voor het verstrekken van deze uitkeringen.

¹ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 48-83.

² PB L 335 van 17.12.2009, blz. 1-155.

³ PB L 12 van 17.01.2015, blz. 1-797.

- 1.9. Als het beheer van de activa ter dekking van de verplichtingen voor werknemersverzekeringen wordt uitbesteed, houden ondernemingen die als sponsor optreden daar rekening mee bij de berekening van het kapitaalvereiste met betrekking tot de modules markt- en tegenpartijrisico indien zij aansprakelijk zijn voor waardevermindering van deze activa.

Richtsnoer 2 – Invloed van callopties op looptijd

- 1.10. Bij het vaststellen van de looptijd van obligaties en leningen met callopties houden ondernemingen er rekening mee dat deze door de leningnemer wellicht niet worden opgevraagd voor levering in het geval zijn kredietwaardigheid verslechtert, kredietspreads toenemen of de rentetarieven stijgen.

Richtsnoer 3 – Gemiddelde looptijd voor de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd

- 1.11. Ondernemingen dienen de in artikel 304, lid 1, onder b), iii), van Solvabiliteit II genoemde looptijd te interpreteren als de looptijd van de totale kasstromen van de verplichtingen.

Richtsnoer 4 – Ondermodule renterisico

- 1.12. Bij de berekening van het kapitaalvereiste voor de ondermodule renterisico nemen ondernemingen alle rentegevoelige activa en verplichtingen op.
- 1.13. In het kader van de scenario's wordt de technische voorziening opnieuw berekend aan de hand van de risicovrije rentetermijnstructuur na een plotselinge permanente verandering. Deze wordt vastgesteld door op de risicovrije basisrentetermijnstructuur de stressfactoren toe te passen en hieraan, indien van toepassing, matchingopslag, volatiliteitsaanpassing of de overgangmaatregel aangaande de risicovrije rente op grond van artikel 308, onder c), van Solvabiliteit II weer toe te voegen.
- 1.14. In het kader van de scenario's wordt de waarde van activa opnieuw berekend door alleen stressfactoren toe te passen op de risicovrije basisrentetermijnstructuur zonder enige wijziging van spreads over de risicovrije basisrentetermijnstructuur. Hiertoe moet mogelijk een waardering op basis van een modellenbenadering worden toegepast voor het bepalen van de waarde van de activa in stress-situaties.
- 1.15. Verzekerings- en herverzekeringsondernemingen zorgen ervoor dat de waarden van activa vóór de stresssituaties, die zijn verkregen met behulp van een waardering op basis van een modellenbenadering, overeenkomen met de op actieve markten genoteerde marktprijzen van relevante activa.

Richtsnoer 5 – Beleggingen met kenmerken van eigenvermogens- en schuldinstrumenten

- 1.16. Wanneer activa kenmerken van schuld- en eigenvermogensinstrumenten vertonen, houden ondernemingen met beide aspecten rekening bij het bepalen

welke ondermodules voor risico's van de standaardformule moeten worden toegepast.

- 1.17. Bij het bepalen welke ondermodules voor risico's van de standaardformule van toepassing zijn, houden ondernemingen rekening met de economische betekenis van het activum.
- 1.18. Wanneer het activum kan worden beschouwd als samengesteld uit afzonderlijke componenten, passen ondernemingen waar nodig de desbetreffende stressfactoren toe op elk van deze componenten afzonderlijk.
- 1.19. Wanneer het niet mogelijk is het activum als samengesteld uit afzonderlijke eigenvermogens- of schuldcomponenten te beschouwen, moeten ondernemingen zich bij het bepalen welke ondermodule voor risico's van de standaardformule van toepassing is, baseren op de kenmerken die in economisch opzicht de overhand hebben.

Richtsnoer 6 – Korte posities in aandelen

- 1.20. Wanneer ondernemingen korte posities in aandelen innemen, mogen deze alleen worden gebruikt ter dekking van lange posities in aandelen bij de berekening van het kapitaalvereiste voor het aandelenrisico, indien is voldaan aan de vereisten van de artikelen 208 tot en met 215 van de uitvoeringsmaatregelen.
- 1.21. Bij de berekening van het kapitaalvereiste voor aandelenrisico laten ondernemingen alle overige korte posities in aandelen (resterende korte posities in aandelen) buiten beschouwing.
- 1.22. De resterende korte posities in aandelen mogen niet worden geacht in waarde te stijgen door het toepassen van de stressfactoren op aandelen.

Richtsnoer 7 – Ondermodule concentratierisico

- 1.23. Onverminderd artikel 187, lid 3, tweede deel van de uitvoeringsmaatregelen, mogen ondernemingen geen risicofactor van 0 % toekennen aan beleggingen in entiteiten die eigendom zijn van entiteiten in de in artikel 187, lid 3, van de uitvoeringsmaatregelen genoemde lijst.

Richtsnoer 8 – Effectenleningstransacties en soortgelijke overeenkomsten

- 1.24. Bij het bepalen van de kapitaalvereisten voor verstrekte of opgenomen effectenleningen en retrocessieovereenkomsten of omgekeerde retrocessieovereenkomsten, met inbegrip van liquiditeitsswaps, volgen ondernemingen de opname van de uitgewisselde posten in de Solvabiliteit II-balans. Ook houden zij rekening met de contractuele voorwaarden en risico's die uit de transactie of overeenkomst voortvloeien.
- 1.25. Indien het uitgeleende activum op de balans blijft en het ontvangen activum niet wordt opgenomen, moeten ondernemingen:

- (a) de desbetreffende ondermodules marktrisico toepassen op het uitgeleende activum;
- (b) het uitgeleende activum opnemen in de berekening van het tegenpartijrisico op type 1 blootstellingen, rekening houdend met de risicolimitering dat het ontvangen actief biedt indien het als onderpand wordt opgenomen in overeenstemming met de vereisten in artikel 214 van de uitvoeringsmaatregelen.

1.26. Indien het ontvangen activum wordt opgenomen en het uitgeleende activum niet op de balans blijft, moeten ondernemingen:

- (a) de desbetreffende ondermodules marktrisico toepassen op het ontvangen activum;
- (b) het uitgeleende activum in aanmerking nemen bij de berekening van het kapitaalvereiste voor het tegenpartijrisico op type 1-blootstellingen op basis van de balanswaarde van het uitgeleende activum op het moment van de uitwisseling, indien de contractuele voorwaarden en de wettelijke bepalingen in geval van insolventie van de leningnemer kunnen leiden tot het risico dat het uitgeleende activum niet wordt geretourneerd hoewel het ontvangen activum is teruggegeven.

1.27. Indien het uitgeleende en ontvangen activum worden opgenomen in de Solvabiliteit II-balans, moeten ondernemingen:

- (a) de desbetreffende ondermodules marktrisico toepassen op het uitgeleende activum en het geleende activum;
- (b) het uitgeleende activum opnemen in de berekening van het tegenpartijrisico op type 1-blootstellingen, rekening houdend met de risicolimitering dat het ontvangen activum biedt indien het als onderpand wordt opgenomen in overeenstemming met de vereisten in artikel 214 van de uitvoeringsmaatregelen;
- (c) bij de berekening van het kapitaalvereiste voor de ondermodule renterisico rekening houden met verplichtingen op hun balans die voortvloeien uit de leningsregeling.

Richtsnoer 9 – Verbintenissen die betalingsverplichtingen met zich mee kunnen brengen

1.28. Zoals bepaald in artikel 189, lid 2, onder e), van de uitvoeringsmaatregelen dient het kapitaalvereiste voor type 1-blootstellingen in de module tegenpartijrisico te worden toegepast op juridisch bindende verbintenissen die een onderneming is aangegaan of heeft afgesloten.

1.29. Wanneer er in de verbintenis niet uitdrukkelijk een nominale waarde wordt genoemd, stellen ondernemingen het overeenkomende verlies bij wanbetaling vast, zoals bedoeld in artikel 192, lid 5, van de uitvoeringsmaatregelen op basis van een geschat nominaal bedrag.

1.30. De geschatte nominale waarde is het maximale bedrag dat naar verwachting wordt betaald in geval van een kredietgebeurtenis van de tegenpartij.

Nalevings- en rapportageregels

1.31. Dit document bevat richtsnoeren die zijn uitgebracht uit hoofde van artikel 16 van de Eiopa-verordening. Ingevolge artikel 16, lid 3, van de Eiopa-verordening moeten bevoegde autoriteiten en financiële instellingen zich tot het uiterste inspannen om de richtsnoeren en aanbevelingen na te leven.

1.32. Bevoegde autoriteiten die voldoen of van plan zijn te voldoen aan deze richtsnoeren, dienen deze op een passende manier op te nemen in hun wetgevende of toezichthoudende kader.

1.33. Bevoegde autoriteiten bevestigen Eiopa binnen twee maanden na publicatie van de vertaalde versies of zij aan deze richtsnoeren voldoen of voornemens zijn hieraan te voldoen, of geven anders redenen voor niet-naleving op.

1.34. Indien op deze uiterste datum geen antwoord is ontvangen, zullen de bevoegde autoriteiten worden beschouwd als autoriteiten die niet voldoen aan de rapportageverplichtingen, en als zodanig worden geregistreerd.

Slotbepaling inzake herzieningen

1.35. Deze richtsnoeren kunnen door Eiopa worden herzien.